

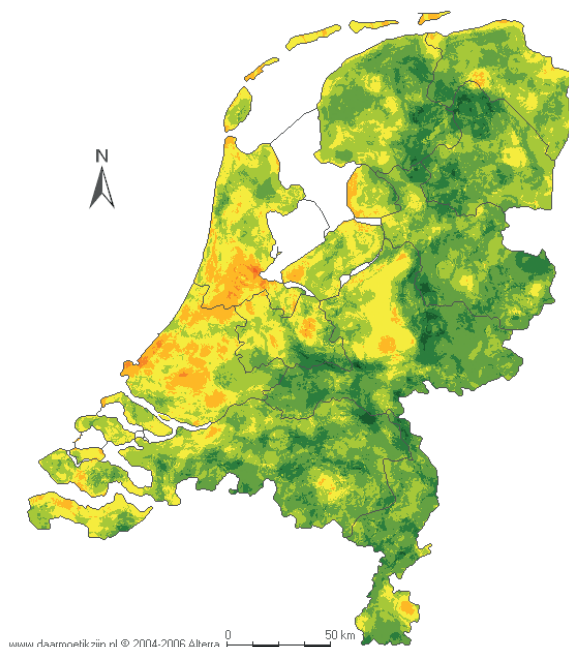
Groeten uit 't Loo

HIER! moet je zijn

Waar ligt het meest ideale stukje Nederland? Martin Goossen van Alterra weet het na vijf jaar *daarmoetikzijn.nl* met statistische zekerheid. En het antwoord is verrassend.

tekst: Roelof Kleis / foto's: Guy Ackermans

THUIS BEST

Wageningers geven hun eigen omgeving een 7,4. Dat is ruim boven de 6,9 waarmee de gemiddelde Nederlander zijn eigen woonplek waardeert. De 7,4 is gebaseerd op de 705 inwoners van Wageningen die op daarmoetikzijn.nl een kaartje hebben gemaakt. Wageningers zijn dus tamelijk tevreden met hun omgeving. Het daarmoetikzijn-kaartje dat bij Wageningen hoort (postcode 6701 AA) is behoorlijk groen. Dat wil zeggen dat er veel plekken in Nederland zijn die vergelijkbare kenmerken hebben als dit postcodegebied en de directe (5x5 km) omgeving.

Daarmoetikzijn.nl helpt de bezoeker zijn of haar eigen ideale stukje Nederland te vinden. Voor een vakantie, een weekeindje fietsen of een dagje wandelen. Je zoekt bijvoorbeeld rustig bos met hier en daar hei. Of juist weidse akkers met veel water in de buurt. Maar dat mag dan weer geen strand zijn, want van die drukte daar hou je niet van. O ja, en het liefst ook nog wat heuvels erbij, als het kan, en een paar attracties in de buurt. Daarmoetikzijn.nl belooft in drie stappen die gedroomde plek te vinden. Stukjes Nederland waar je misschien zelf nog nooit aan had gedacht.

De website is een slim idee van Martin Goossen en collega's Henk Meeuwse en Japp Franke van Alterra. Goossen kwam er 'bij toeval' op. Hij doet onderzoek naar recreatie en toerisme. Een klassieke manier om aan data te komen is de enquête. Maar dat is bewerkelijk en duur. 'In de kantine kwam ik collega Henk Meeuwse tegen die vertelde dat hij habitats voor bepaalde dieren in kaart bracht. Kunnen we dat voor mensen ook maken, vroeg ik me af.' Samen met het ministerie (EL&I) en het Planbureau voor de Leefomgeving werd vervolgens het plan ontwikkeld voor een website die landschapsvoorkeuren in kaart brengt. Een site die niet alleen heel veel gegevens genereert, maar de bezoeker ook wat teruggeeft: een reisadvies. In 2006 ging daarmoetikzijn.nl online.

BOS EN WATER

De site laat de bezoeker vijftien keuzes maken over hoe zijn ideale landschap eruit moet zien. Desgewenst kun je de ene keuze zwaarder laten wegen dan het ander. Een paar persoonlijke gegevens invullen (postcode, leeftijd) een druk op de knop en daar is-ie dan: de eigen ideale kaart van Nederland. In kleur: groen voor waar je wel en rood voor waar je absoluut niet moet zijn.

Een kwart miljoen bezoekers vonden de afgelopen vijf jaar hun weg naar daarmoetikzijn. Dat heeft volgens Goossen 33.000 unieke en bruikbare droomkaarten van Nederland opgeleverd. De gegevens uit die kaarten heeft hij in opdracht van het ministerie geanalyseerd en op een rijtje gezet.

Bos en water scoren veruit het best. Liefst twee derde van de Nederlanders wil bos in zijn ideale landschap. Ruim de helft van ons wil sloten, beken, rivieren en plasjes in de buurt. En ruim een derde wil zee en grote meren in de buurt.

Dat is op zichzelf niet spectaculair. Dat wij van bos en water houden is een open deur. Maar Goossen weet ook precies hoeveel de gemiddelde Nederlander aan bos (30 procent), water (20 procent zee en meren), hei (18 procent hei, zand of duinen) en al die andere landschappelijke kenmerken in zijn ideale landschapsplaatje wil hebben. Het resultaat is een landschap dat niet bestaat. Wij willen te veel. Goossen: 'Eigenlijk wil iedereen diversiteit, een soort lapjesdekenlandschap.'

TOP DRIE

Het ideale landschap is er dus niet. Maar we komen wel in de buurt. Goossen stelde op basis van zijn gegevens een verrassende top drie samen. Gedeeld eerste zijn het kleine dorpje 't Loo (gemeente Oldebroek) en Nijverdal (gemeente Hellendoorn). De omgeving van beide plaatsen komt voor tweederde overeen met het ideaal van de gemiddelde Nederlander. Goede derde is het gebied ten zuiden van Drunen in de Brabantse gemeente Heusden.

't Loo als droomland? Van een bezoek aan het kleine dorpje aan de noordwestkant van de Veluwe raakt de verslaggever niet onmiddellijk in vakantiestemming. 't Loo zelf is misschien wel het lelijkste dorp van Nederland. Rommelig qua ruimtelijke ordening en met nauwelijks

HOLIDAY PLANNER

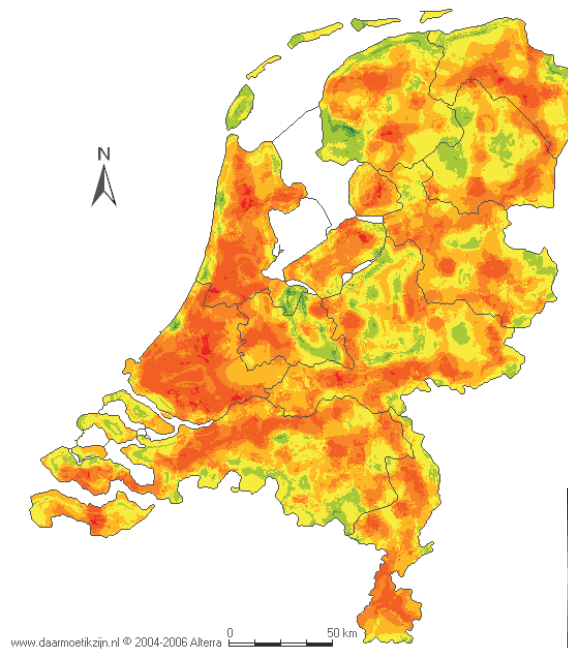
Daarmoetikzijn gaat vroeg of laat over de grens. Een testversie (myplacetobe) is al een tijdje in de lucht geweest. Maar Goossen is nog niet tevreden. De site wordt nog een stuk gebruiksvriendelijker dan daarmoetikzijn. 'De site gaat zich meer richten op een Europese vakantie, vanuit de vraag: wat voor type vakantie wilt u? Een soort holiday-planner dus.' Of het allemaal doorgaat is nog niet zeker, laat Goossen weten. Een geldkwestie.

'CONSUMENT KRIJGT TE WEINIG'

'Voor de onderzoekers is het een hartstikke handige tool', vindt buitengewoon hoogleraar toerisme en duurzame ontwikkeling **René van der Duim**. 'Je krijgt ongelooflijk veel data en een groot potentieel panel van mensen die je voor vervolgonderzoek kunt benaderen. Dat is fantastisch. Maar vanuit het oogpunt van de consument kom je tot een ander oordeel.'

Van der Duim bekeek de site en maakte op verzoek van Resource zijn eigen ideale kaart. Die kaart brengt hem onder andere naar de Waddeneilanden. 'En dat klopt wel. Texel is een van mijn favoriete bestemmingen'. Maar wat kun je er verder mee? Daar wringt 't volgens Van der Duim op dit moment. De stap naar de gebruiker wordt niet gezet. 'Als je jouw ideale bestemming aanklikt wil je meer dan de naam en de postcode. Ik zou direct bij de VVV uit willen komen, zodat je meteen bij alle toeristische informatie terecht komt die je nodig hebt. Daarnaast is het de vraag of de consument op deze manier keuzes maakt. Landschapskenmerken zijn niet het enige criterium. Er spelen veel meer variabelen mee die van belang zijn voor een keuze, zoals bijvoorbeeld het gezelschap, de activiteiten die je wilt doen en de reisafstand. Als consument gebruik ik de site zoover.nl. Die levert heel veel

info en heeft ook beoordelingen van locaties door bezoekers. Het zou leuk zijn als daarmoetikzijn.nl daar aan gelinkt kon worden.'

voorzieningen. Goossen begrijpt de verbazing: 'Dit is niet de topattractie van Nederland. Dat klopt. Maar 't Loo en Nijverdal zijn gebieden die gemiddeld genomen het meest ideaal zijn. Gebieden die agrarisch zijn, maar ook bos en hei hebben; eigenlijk van alles wat.'

Dat het niet barst van de vakantiegangers in 't Loo is volgens Goossen een kwestie van onbekendheid. 'Mensen hebben niet de volledige kennis van het Nederlandse landschap. Ze bepalen hun vakantiebestemming op basis van wat ze kennen of wat ze gehoord hebben van familie, vrienden of collega's. Ze weten niet hoe mooi Nederland is en waar je dat kunt vinden.' Bovendien, relateert hij de top drie, gaat het hier om een gemiddelde. 'En de gemiddelde Nederlander bestaat niet. Wist je trouwens dat er een Landal Greenpark is in 't Loo?' Zo raar is het dus allemaal niet, wil hij er maar mee zeggen. Naast winnaars zijn er natuurlijk ook verliezers. En daarover zal niemand zich verbazen: het westelijk Havengebied in Amsterdam en het stedelijk gebied tussen Rotterdam en Schiedam.

PRECIES ERTUSSENIN

Vijf jaar daarmoetikzijn geeft een mooi kijkje in de keuren van onze voorkeuren. Hebben wij bijvoorbeeld een voorkeur voor het type landschap waar we zelf in wonen? Kiezen wij bestemmingen die op thuis lijken, of zoeken we precies het tegenovergestelde en gaan we voor het altijd groenere gras aan de andere kant van de heuvel? Op die laatste vraag heeft Goossen een verrassend antwoord gevonden. 'Wij zoeken een landschap dat er precies tus-

senin zit. Mensen willen meer van iets waar ze weinig van hebben en minder van iets waar ze veel van hebben. Iemand die woont in open agrarisch gebied wil meer bos, maar weer niet zoveel als de gemiddelde Nederlander. Andersom geldt dat ook. Iemand met veel bos thuis, wil op vakantie wel iets minder; maar toch meer dan gemiddeld.

Bos en water scoren veruit het best. Liefst twee derde van de Nederlanders wil bos in zijn ideale landschap.

We willen dus niet totaal iets anders, maar ook niet iets totaal verschillends.'

Beleidsmakers kunnen volgens Goossen volop leren van zijn bevindingen. 'Op meer schaalvergroting in de landbouw, industrieterreinen, horizonvervuiling en geluidsoverlast zit de Nederlander niet te wachten. Of deze: 'Staatssecretaris Bleker wil heel graag agrarisch natuurbeheer stimuleren. Maar de voorkeur voor bos is twee keer groter dan voor kleinschalig agrarisch landschap.'

De data van Goossen zijn een potentiële goudmijn voor collega-onderzoekers en VVV's. Om het toerisme naar bijvoorbeeld Wageningen te stimuleren kan Goossen achterhalen waar veel mensen wonen die een voorkeur hebben voor het landschap om de stad. Daar kan dan gericht op geadverteerd worden. Toch staan VVV's en gemeenten niet in de rij. En dat snapt Goossen zelf ook niet helemaal.

[E]

DREAM DESTINATIONS

At daarmoetikzijn.nl you can create a map of the Netherlands that shows the landscapes that suit you and those that don't. You answer some questions about your preferences (forest, moorland, water, open farmland?) and then give them weightings. The website was the brainchild of Alterra tourism researcher Martin Goossen and his colleagues, who wanted to get data on people's landscape preferences while giving them something in return – recreation advice. The government could use the data to see whether its policies are on track, says Goossen. For a start, upscaling agriculture and combining farming with nature management don't seem to fit well with a widely shared preference for forest landscapes. In theory, the top destination for the Dutch would be 't Loo, a sleepy Veluwe village that didn't do much for Roelof Kleis when he went there. Too similar to where he lives? The data shows that most people want a bit of a change of scenery. Professor of Tourism and Sustainable Development René van der Duim didn't feel the website told him anything he didn't know – Yes, his favourite area is Texel. He would gain more from links to useful information. An idea for the planned European version – if funding for it can be found.

The full story? resource.wur.nl/en